— PRESS —

JUDICATA

Tidning för Juridiska Föreningen i Uppsala

Pluggplatser
En guide över Uppsalas alla pluggplatser

Juridikpodden
Intervju med Tove Lindgren och Mårten Shultz

Därför är vi så dåliga på matte

Juridiska Föreningen i Uppsala · Grundad 1844

NR. 2020/1

Huvudsamarbetspartner

CEDERQUIST

Samarbetspartners

VINGE

MANNHEIMER SWARTLING

Linklaters

ROSCHIER

WHITE & CASE

KPMG

Gernandt & Danielsson

Kontor:
Övre Slottsgatan 6
753 11 Uppsala

Besöksadress:
Övre Slottsgatan 3
753 11 Uppsala

Kontakt:
redaktion@jf-uppsala.se
www.jf-uppsala.se

Ansvarig utgivare:
Edward Olsson
kommunikation@jf-uppsala.se

Tryck & bokbinderi: Cicero Tryck & Media AB

I detta nummer

s. 2 Ledare

s. 5 Presidiet

s. 6 Intervju med juridikpodden

s.10 Guide till Uppsalas pluggplatser

s.16 Därför är vi så dåliga på matte

Redaktionen

Erik Berglund
BITR. CHEFREDAKTÖR

Frida Falck
CHEFREDAKTÖR

Henrietta Åkerskog
LAYOUTANSVARIG

Daniela Andersson
BITR. LAYOUTANSVARIG

Ledare.

Goddagens coronatider och här är äntligen första numret av PJ för 2020! Tidningen blev en månad försenad men var värd väntan för intervjun med Mårten och Tove från Juridikpodden. Mycket har hänt på en månad, men vi har valt att inte lägga fokus på den pågående situationen förutom i ledaren. Kanske helt fantastiskt att få en distraktion från all osäkerhet och förvirring, eller kanske helt tondövt. Du får avgöra; men slå dig ned, tvätta händerna och känn dig som hemma. Här är tidningen utan hänsyn till coronaviruset.

Välkommen speciellt till alla er som börjat på programmet denna termin. Kanske är detta er första tid trängandes på JB, dansandes på nationerna, cyklandes i parker, nästan trillat av cykeln på kullersten, hinnandes i tid trots det rostiga färdmedlet, ätandes samma matlåda i en vecka, överlevandes som människa på sex timmars sömn och med ryggproblem från bärandet av lagbok. Kort och gott – välkommen till studentlivet i Uppsala! Våren är här nu.

Jag pratade med en kompis som, till skillnad från mig som kommer från Stockholm, är från Skåne. Trots att han bor sju gånger längre bort från sin hemstad än jag med mina 70 km, så tycker vi båda att det är svårt att bibehålla kontakten med kompisar man kände innan juristprogrammet. Jag tror att det är svårt oavsett hur många kilometer bort du har flyttat eller om du är uppvuxen i Uppsala. När man flyttar och börjar plugga hamnar man i en Uppsala-juristbubbla, och det är lätt att råka försumma andra relationer som är lika viktiga. Det är klurigt att bevara en vänskap när en bor i Paris, en pluggar i Seoul, och en är på utbyte i Kalifornien – men jag jobbar på det. Det jag vill framföra är egentligen en uppmuntran att inte tappa kontakten med dina vänner som kände dig innan du började plugga juridik, du behöver dem. Och ring dina föräldrar lite oftare!

Nu till tidningen: Min tidigare layoutansvarig Erik har gått och blivit biträdande chefredaktör (det är det man kallar för utveckling). Henrietta har mottagit stafettpinnen som vår eminenta layoutansvarig och Daniela är vår nya och lika eminenta biträdande layoutansvarig. Presidiet har ordet genom Erik och skriver om… det är bäst ni läser för er själva, men roligt är det. Jag skrev ihop en artikel dagen innan deadline för att guida er alla genom Uppsalas tysta läsesalar och biblioteket för att äntligen besvara frågan ingen ställde mig, vilket är Uppsalas bästa pluggställe? Men anledningen till att ni öppnade tidningen är såklart för att ni vill läsa intervjun med Juridikpoddens Tove och Mårten!

Vi tar gärna emot synpunkter och mer än gärna om du vill skriva en artikel till tidningen, mejla redaktion@jf-uppsala.se. Vi på redaktionen hoppas ni tar hand om varandra, utan att ta i hand alltför mycket!

Rättelse: Vi glömde beklagansvärt att nämna att Carl Broberg var den utmärkta fotografen till bilderna från balen i nr. 4 2019.

FRIDA FALCK
CHEFREDAKTÖR

Together we make a mark

Vill du bli en del av vårt team? Har du ett genuint intresse för affärsjuridik tillsammans med ett naturligt kommersiellt tänkande? Vill du arbeta med högpresterande kollegor med stark framåtanda där ingen dag är den andra lik? Just nu söker vi biträdande jurister samt Summer Associates. Registrera din ansökan på vår hemsida **www.whitecase.com/careers/locations/sweden** med CV och personligt brev på engelska, betyg från din juridiska utbildning, gymnasiebetyg samt eventuella övriga meriter.

Följ oss gärna på

WHITE & CASE

ROSCHIER

Learn from the best.

The Roschier name stands out.
It's a quality standard, a seal of approval,
proof of a business operating at the highest level.

At Roschier, you will get to learn from the best — by working with the best. You will join a group of talented and inspiring professionals, dedicated to driving the future of the legal profession. Every day, we challenge ourselves to improve, to be the best. It's what forges us together, it's what pushes us to stand out in the legal profession, and it's what makes us Roschier.

Apply today — and start at the top.
www.roschier.com

Presidiet.

Kära medlemmar! Presidiet skriver ibland roliga texter och ibland tråkiga. Ibland skrivs seriösa och ibland, såsom med denna text, skrivs mer avslappnade texter med mindre seriositet än vanligt. Ni är därmed så hjärtligt välkomna till det nya decenniet tillsammans med mig, Erik Schwartz.

Jag vill börja med att förtydliga några saker för detta nya decennium. Jag ska numera bli tilltalad med den rätta titeln Hans excellens, Vice Ordförande för livet Erik Schwartz, Herre över alla jordens element, studenter och Sakrätten avseende lös egendom samt Supreme Superstar Extraordinär. Och nej, någon förkortning finns och får inte finnas. Åtminstone inte någon som får användas av andra än mig. I en så anrik stad som Uppsala är det viktigt att rätt blir rätt. Och jag bestämmer rätt.

Det har för mig varit tydligt under lång tid att det här med s.k. åsikter är överskattat. Tycka? Varför ska folk tycka? Tänk vad långsamt saker och ting går. Därför kommer övriga styrelseledamöter med omedelbar verkan bli ”Yes-mens”. Inga fler nej på Ihre eller Jontes när jag föreslår något. Och när jag nu kommer att tänka på det; varför heter det egentligen Jontes stuga? Vad har denne ”Jonte” någonsin gjort för mig? Det är såklart Eriks stuga alla juriststudenter vill till. Eller kanske Schwartz tower. Jag får helt enkelt lägga till en namnändring på min to-do-lista.

Visst kan det vara bra att studierådet arbetade för att förbättra notarietillsättningen och belysa den psykiska ohälsan 2019. Men om jag slår ihop mina briljanta hjärnhalvor finns det såklart endast en lösning som är bra för alla. Föreläsningar. Med mig. Supreme-Superstar-Extraordinär-föreläsningar. Inte rimligen mår en student dåligt av terminstentor, betygshets och studier under veckans alla dagar om studenten lyssnat på min självbiografi i föreläsningsform. Eller kanske flera självbiografier. En för varje personlighet. Det får också läggas in på min to-do-lista.

Utanför JF har er älskade Supreme-Superstar-Extraordinär bemötts av s.k. ”motstånd”. När presidiet den 10 januari äntligen sparkade igång Uppsala Universitets Förenade Studentkårer (UUFS) kom det s.k. ”motståndet” in och krävde demokrati. Demokrati? DEMOKRATI!? Jag måste alltså komma överens med de andra kårerna när vi driver frågor som berör alla studenter? Orimligt. Det får bli en för to-do-listan. Skönt bara att frågor om centrala studentrepresentanter åtminstone går igenom UUFS:s samordnare.

Härligt är dock att nya studenter börjat! Sällan i min excellenta närvaro blir det så avslappnat och trevligt som när jag får prata med nyanlända studenter som ännu inte dragits till vardagslivets tråk och tvång. Att få träffa dessa på toga och gasque är något av detta ämbetes största fördelar. Under recceveckan höll Yes-man-styrelsen i en domarstation dagtid och njöt av partajet nattetid. Supreme-Superstar-Extraordinär och vår ordförande Frida deltog även på doktorspromoveringen, vilket innebar grötlunch i frack 06 och mellanshot 07:20. Slitigt men kul och ärorikt sätt att fira våra juris doktor. Lite synd att promoveringen sker på latin, även om jag såklart talar språket flytande.

Slutligen vill både Jag och Frida önska er alla en jättefin start på detta decennium och studieår. Vi vet att studier blir jobbiga så glöm inte ha kul i allt detta. Hur kul man faktiskt kan ha i dessa virustider är en annan historia, men vi hoppas verkligen detta ska blåsa över så snabbt som möjligt. Håll er friska, håll er hemma när så behövs, men framför allt: håll er så glada det går, så ses vi alla igen när allt detta är förbi.

Känslosamma hälsningar från Övre Slottsgatan
Hans excellens, Vice Ordförande för livet Erik Schwartz, Herre över alla jordens element, studenter och Sakrätten avseende lös egendom samt Supreme Superstar Extraordinär

FRIDA GOMMEL
ORDFÖRANDE

ERIK SCHWARTZ
VICE ORDFÖRANDE

Juridikpodden

Tove Lindgren och Mårten Schultz berättar om vad de tycker är det tråkigaste med deras arbeten, hur de lärde känna varandra och skämtar om hur mycket de tjänar i månaden. Vi har träffat Juridikpoddens grundare för att besvara alla era frågor.

Juridikpodden är podden som de flesta av Uppsalas juriststudenter lyssnar på och som i nuläget har cirka 120 avsnitt. Det hela började med att Tove, när hon var student, skickade ett mejl till sin dåvarande professor Mårten och föreslog att han skulle starta en podd. Mårten svarade då att de skulle starta den tillsammans och så blev det. I början satt de på Toves dåvarande advokatbyrå, spelade in på en mobiltelefon och det var Tove själv som klippte avsnitten. Nu har det gått ungefär åtta år sedan de startade och utrustningen samt klippningen har blivit bättre, men formatet är detsamma, ett samtal om juridik i samtiden.

Tove Lindgren arbetade extra som amanuens under sin studietid och tog juristexamen på Stockholms universitet 2012. Efter studierna arbetade hon på bolag och byrå, och hade även världens kortaste karriär inom domstol när hon satt ting tre veckor. Sedan september 2019 är hon doktorand i civilrätt på Stockholms universitet.

Mårten Schultz gick juristprogrammet på Stockholms universitet och disputerade sedan även där. En kort period var han professor i Uppsala och har även suttit ting. Nu är han professor i civilrätt på Stockholms universitet och har även ett eget bolag där han är konsult åt framförallt advokater.

Varför pluggade ni juridik?
Mårten: Det var naturligt att välja den banan. Min pappa var jurist vilket inspirerade mig. Jag valde mellan handels och juristprogrammet men det var egentligen ingen fråga för jag har alltid vetat att jag vill bli jurist. Jag har inte dragits av yrket som jurist utan ämnet och disciplinen. Det var den akademiska juridiken som verkade roligast. Jag tyckte det verkade upphetsande att sitta i ett bibliotek i fem år och skriva bok.
Tove: Jag var ganska vanlig på det sättet att jag inte riktigt visste vad jag ville göra. Jag har inte haft som plan att jag ville bli jurist, förutom på måndagar mellan 8-9 när Ally Mcbeal var på TV. (Er generations Suits tillägger Mårten). Men inte annars. Det som fick mig att börja plugga juridik var mitt intresse för språket och mitt samhällsintresse. Jag visste inte riktigt vad det innebar att plugga juridik men att det gav många möjligheter och en bred front.

Var det något annat ni funderade på att jobba med?
Mårten: Jag har tagit examen i teoretisk filosofi och blev erbjuden en plats på ett masterutbytesprogram i Paris. Jag lekte med tanken att gå runt i basker och tänka riktigt djupa tankar, men jag kan tyvärr inte franska tillräckligt bra. Egentligen var det aldrig så att jag övervägde att jobba med något annat än juridik.
Tove: Jag funderade på statsvetare och journalist men de typerna av jobb kan jag även få om jag är jurist. Det var ett taktiskt val att plugga juridik och jag funderade fram tills termin 3 om det var rätt men efter det var jag säker. Jag visste inte alls vad jag ville göra efter studierna. När jag jobbade som amanuens trivdes jag i den miljön och någon gång under yrkeslivet ville jag nog doktorera. Det verkade som ett trevligt sätt att fördjupa sig i frågor.

Vad var det bästa under er studietid?
Mårten: Flexibiliteten och friheten som det innebär att studera på universitet. Det är inte så många tillfällen i livet där man har den friheten. Jag tog en säsong i Cali och åkte snowboard.
Tove: Att fördjupa sig, man skrev en del uppsatser med samma ämne som några kursare. Det var kul att stöta och blöta det där ämnet och gå ner djupt. Skitansträgande med tentaperiod men jag tyckte typ att det var det bästa, efteråt var det så härligt.
Mårten: Jag framstår nu som en hippie med mitt svar.
Tove: Det låter så pretto och säga att de ansträngande delarna var de härligaste. Jag har ett romantiskt skimmer över de perioderna, men jag tyckte det var kul att få fördjupa mig i saker. Jag gillade de långa kurserna och att skriva PM.

Vad är det tråkigaste med ert arbete?
Mårten: Det jag tycker att det tråkigaste med arbetet är examination. (*Tove:* Fy fan!) Det är bara tråkigt, nödvändigt, men inte kul.

Hur lärde ni känna varandra?
Tove: Vi lärde känna varandra eftersom jag en gång per termin modererade en paneldebatt som amanuens där Mårten var med i. Vi var bara bekanta från jobbet när vi startade podden.
Mårten: När vi startade podden hade vi träffat varandra en gång per termin och pratat lite i korridorerna.

Vad var första intrycket ni fick av varandra?
Mårten: Första gången jag träffade Tove var när hon modererade paneldebatten och hon verkade pigg och igång. Energisk.
Tove: Jag var student när jag först träffade Mårten och han ser annorlunda ut än vissa andra professorer. Min första tanke var: "Kan han verkligen vara jurist? Är det något fel här?"

Boktips?
Mårten: Jag är född i Värmland så jag måste rekommendera Osebol av Marit Kapla som är en journalistisk prosadikt om berättelser från den Värmländska staden Osebol.
Tove: Liv Strömquist böcker är bra och man ska börja med att upptäckta Prins Charles Känsla som är den bästa seriealbumet genom tiderna.

Kollar ni på På spåret?
Mårten: Nej.
Tove: Nej, men jag älskar Jonatan Unge.

Senaste filmen ni grät till?
Mårten: Min granne Totoro.
Tove: Jag gråter till alla filmer, så den senaste jag såg vilket var Little Women.

Har ni någon förebild?
Tove: Pernilla Leviner, professor i offentlig rätt.
Mårten: Lord Byon, jag vill gå ut med en smäll.

Finns det någon fråga ni hade velat vi skulle ställa?
Mårten: Vad tjänar ni?

Vad tjänar du?
Mårten: Jag tänker inte svara på den, det är ganska integritet känsligt faktisk.
Tove: Jag tjänar försvinnande lite, 25-26 tusen. Jag tror Mårten tjänar 150 tusen i månaden.
Mårten: En sån lön har jag inte. Men en fråga jag hade velat att ni ställde var "Varför finns det inga flera långvariga projekt som bloggar och poddar?"
Tove: Jag kan inte komma på någon fråga riktig. Jag har inte så kul svar. Jag är en vanlis, det finns inte så mycket att fråga mig om. Men kanske fler frågor om min och Mårtens relation?

Hur ser framtiden ut för er relation?
Tove: Det är väldigt speciellt att träffa någon varannan vecka i snart 8 år. Jag kan inte komma på någon annan som jag har träffat med den regelbundenheten och att alla våra möten dokumenteras.
Mårten: Vi kommer sitta där med våra rullatorer.
Tove: Jag kan inte komma på något skäl till att vi skulle sluta med podden inom de kommande 10 åren.

FRIDA FALCK
CHEFREDAKTÖR

HENRIETTA ÅKERSKOG
LAYOUTANSVARIG

Business law. Listen to it.

As one of Sweden's leading law firms, we use legal texts to accomplish real change and business impact. That means it's not merely text to us, it's our art – an art of exactness, with its own rhythm and melody. To manifest this we built a AI-operated self-playing piano which creates unique music from legal text.

Come make music with us.
vinge.se/career

VINGE

Välkommen till en stor byrå i mindre format

Det är krävande att arbeta på affärsjuridisk byrå – inte minst hos Gernandt & Danielsson. Men det är också oerhört roligt och utvecklande. På Gernandt & Danielsson får du den stora byråns alla fördelar. Du får jobba med stora och komplexa uppdrag, i nära samarbete med några av Sveriges högst ansedda affärsjurister. Samtidigt är byrån inte större än att alla lär känna varandra. Du blir sedd som individ och får ta ansvar från dag ett.

Sedan starten för drygt 25 år sedan har vi byggt upp en unik kvalitetskultur där kunskap, granskning och ifrågasättande värderas högt. Hos oss arbetar du nära delägare och andra seniora jurister. Och vår erfarenhet är att du vinner på att jobba med flera rättsområden, inte bara ett. Allt detta gör att du växer snabbare in i advokat- och rådgivarrollen. Är du rätt för oss, och vi rätt för dig? Kom då och komplettera vårt redan framgångsrika team.

LÄS MER OM EN KARRIÄR HOS GERNANDT & DANIELSSON PÅ
WWW.GDA.SE ELLER FÖLJ OSS PÅ FACEBOOK OCH INSTAGRAM

Gernandt & Danielsson

Hamngatan 2, Box 5747 · 114 87 Stockholm

Din guide: Bästa pluggstället i Uppsala!

Jag hade som mål när jag flyttade till Uppsala att jag skulle besöka alla bibliotek som denna lilla (fjärde största) stad hade att erbjuda. Efter forskning, utforskning och efterforskning kommer min guide för alla pluggställen som Uppsala har att erbjuda – jag lovar att vem du än är finns det ett ställe just för dig!

Dag Hammarskjöld och Juridiska biblioteket

Biblioteket som i folkmun kallas för JB är döpt efter den Uppsalafödda legenden Dag Hammarskjöld. Detta är juriststudenternas högkvarter under PM-tider och vår bästa vän när skrivaren på TG7 krånglar.
Fördelar: Det är nära om du har seminarium på trädgårdsgatan, det finns väldigt många olika små rum och ståplatser med fin utsikt. Här finns all doktrin och förarbeten du behöver (eller de borde finnas om de inte är stulna, gömda eller utlånade)
Nackdelar: Alla platser känns väldigt trånga och matsalen i källaren är både omysig och liten.

§ § § § §

Carolina Rediviva

Carro är den flotta byggnaden som är svår att missa och svår att orka ta sig upp till om man kommer från stan. Efter renoveringen förra året är Carro tillbaka starkare än någonsin!
Fördelar: Det är väldigt tyst i vissa salar. Platserna på de övre våningarna har utsikt över hela stan, alla här pluggar nödvändigtvis inte (fördel för vissa) och ett väldigt stort utbud av olika rum med helt olika inredningar och stämningar.
Nackdelar: Ofta fullt på de bättre platserna, vissa av rummen känns väldigt slitna och smutsiga och matsalen är en ful gul färg.

§ § § § §

Ekonomikum

Namnet på denna byggnad är uppkallad efter Theatrum Oeconomicum (byggnaden bredvid Gamla torget) där Uppsalas förste och världens fjärde ekonomiprofessor Anders Berch bedrev sin verksamhet. För att egentligen vara högkvarteret för alla ekonomer är det här mitt personliga favoritpluggställe!
Fördelar: Har öppet 24/7 med passerkort och det finns massa ställen man får prata här. Finns både bibliotek med tysta platser och grupprum. På bibliotekets övervåning är det ljust och den kända bunkern finns här! Det finns skåp att för 10 kr lämna sina saker i över natten.
Nackdelar: Har bara mikros på nedervåningen, vissa ställen är slitna och det är det primära tentapluggstället för jurister vilket innebär att många får PTSD av att vistas i dessa lokaler.

§ § § § §

Blåsenhus

Kanske den nyaste campusbyggnaden i Uppsala, i alla fall den mest moderna. Om du tittar upp när du kliver in i byggnaden ser du det så kallade tefatet där det även går att plugga!
Fördelar: Det finns övervåningar där man kan sitta och plugga, där det är lite mindre spring. Blåsens är öppet 24/7 med passerkort!
Nackdelar: Biblioteket har inte så charmiga platser om man inte kan får en egen bänk på markplan. I resten av byggnaden är det väldigt högljutt och rörigt.

§ § § § §

Stadsbiblioteket

Ett ställe som de flesta inte tänker på existerar är Uppsalas stadsbibliotek, vilket är tur det för detta är stället jag minst skulle rekommendera att plugga på!
Fördelar: Om man gillar barnfamiljer eller intressanta (läs: konstiga) människor. Men det är nära om man behöver handla något i stan!
Nackdelar: Inte en del av Uppsala universitets skrivarsystem. Finns inga mikros och väldigt få bord att sitta vid.

§ § § § §

Engelska parken

Ja visst gör det ont när lagar ändras. Varför skulle annars juriststudenten tveka? Engelska parken är döpt efter parken den ligger i, som egentligen heter Carolinaparken men blev rikskänd som Engelska parken i slutet av 1950-talet genom Owe Thörnqvists schlager ”Rumba i Engelska parken”.
Fördelar: Karin Boye bibliotekets platser (förutom i källaren) är ganska bra, eller om man är flera och får plats i korridoren.
Nackdelar: Det finns egentligen inte så många olika platser här. Antingen har man tur och får plats i bibblan, eller i korridoren där det är väldigt högljutt. Mikrosarna ligger lite undangömt.

§ § § § §

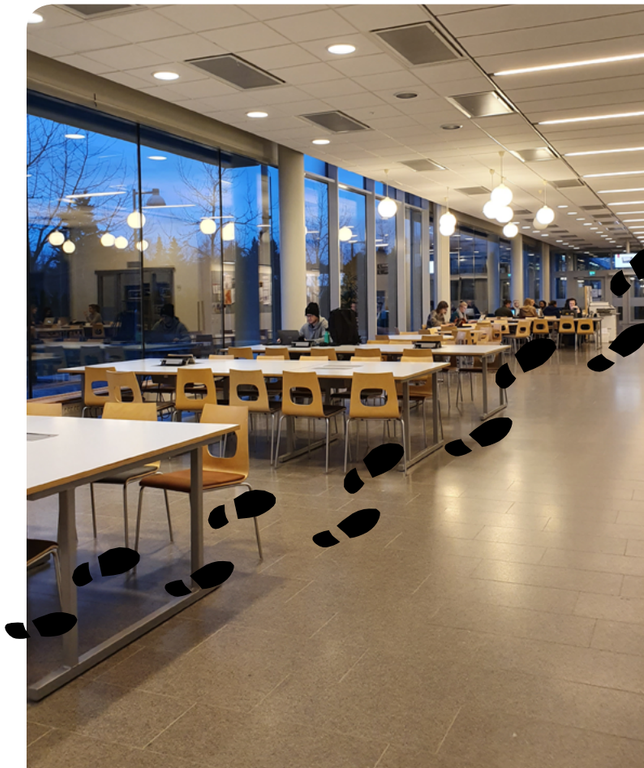

Munken
Kvarteret Munken är ett litet område vars charmiga byggnader förvirrande heter munken 1, 2 och 3.
Fördelar: Institutionens hjärta om man vill mingla lite med dem. Det finns flera byggnader som många inte vet om, där man också kan sitta.
Nackdelar: Blir ofta väldigt trångt i matsalen och man sitter tätt intill bordsgrannen i de tysta läsesalarna. Finns inte så många platser och få grupprum.

§ § § § §

Hemma
Home is where your heart is?
Fördelar: All mat man har hemma finns tillgänglig, allt material slipper man släpa till ett bibliotek och man kan chilla i mjukisbyxor och plugga från sängen.
Nackdelar: För mig är det alltid en slump om jag lyckas koncentrera mig hemifrån, vilket främst beror på att jag inte har ett riktigt pluggställe hemma. Tror inte jag pluggar alls lika effektiv hemma heller.

§ § § § §

BMC
Var ligger ens det?

Geobiblioteket
Detta är kanske Uppsalas gömda skatt, eller i alla fall om man gillar löst folk (icke-jurister) eller bara ogillar människor i allmänheten (få personer här)
Nackdelar: Jag hade inte behörig att komma in i byggnaden så man får smita in med andra. Bibblan är jätteliten och finns egentligen inte så många bra bord här.
Fördelar: Väldigt tomt och lugnt!

§ § § § §

Gamla torget
Vägg i vägg med ett gym, pluggstället som ligger i stan och ett namn som gjorde det svårt att hitta dit innan jag hade varit där. Är det ett torg eller en byggnad?
Fördelar: Känns väldigt fräscht och ljust överallt. Bra ställe om man vill kunna prata i en större grupp.
Nackdelar: En labyrint att hitta i och många trappor. Finns bara mikros på plan 6 och bara två tysta läsesalar.

§ § § § §

Sammanfattningsvis är det Eko som vinner priset för min favoritpluggplats, och på sista plats kommer Stadsbiblioteket! Vilken plats jag föredrar varier såklart lite beroende på vilket humör jag är på, vad jag ska göra och vilka jag är med, men förhoppningsvis var detta hjälpsamt för din jakt på det perfekta pluggstället.

FRIDA FALCK
CHEFREDAKTÖR

EMIL OLSSON OCH
MATILDA SÖDERHOLM
FOTOGRAFER

Vill du göra skillnad?

I tre decennier har vi genom att förena erfarenhet och innovation bidragit till att utveckla företag, organisationer och samhället i stort. Vi bevarar vår ledande position genom att rekrytera, utveckla och behålla de mest passionerade juristtalangerna.

Vi är stolta över att landets juriststudenter 17 år i rad har utnämnt Mannheimer Swartling till den mest attraktiva advokatbyrån.

Besök oss på Facebook och LinkedIn.

MANNHEIMERSWARTLING.SE

MANNHEIMER SWARTLING

Hur vill du göra skillnad?

Tycker du om variation, utmanande regelverk och vill jobba sida vid sida med Sveriges skarpaste konsulter inom skatt? Välkommen till KPMG och bli en del av ett team med engagerade kollegor världen över. Hos oss får du möjlighet att utveckla morgondagens näringsliv.

Läs mer på kpmg.se/karriar

KPMG

© 2019 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Linklaters

Vill du jobba på en av världens ledande advokatbyråer?

Vi erbjuder:

- ✓ Summer Associate
- ✓ Evening Assistant
- ✓ Legal Researcher
- ✓ Thesis Internship

Läs mer på **careers.linklaters.com**
eller kontakta oss på **stockholmrecruitment@linklates.com**

Därför är vi så dåliga på matematik

Ta en titt på följande sifferserie: 6, 7, 9, 4, 8, 5, 3, 2. Läs den högt. Vänd bort blicken nu och memorera sifferserien utantill inom loppet av tio sekunder innan du högt upprepar den.

Talar du ett civiliserat nordiskt eller anglosaxiskt språk, så har du femtio procents chans att komma ihåg sifferserien felfritt vid första försöket. Men är du asiat – i synnerhet kines, korean eller japan – kan du räkna med att få alla rätt varenda gång. Hur kommer det sig? Jo, det beror på att vi människor lagrar siffror i en minnessekvens med en längd av ungefär två sekunder. Uttryckt annorlunda, så har vi enkelt att memorera ord eller siffersekvenser inom ramen av två sekunder. Redan här kan man alltså dementera sambanden intelligens baserad på geografisk placering. Och kinesiska talare får alla rätt nästan varenda gång på denna sifferserie – 6, 7, 9, 4, 8, 5, 3, 2 – tack vare att de har ett språk som, till skillnad från nordiska, tillåter dem att rabbla upp siffrorna inom loppet av två sekunder. Exemplet är taget och omgjort ur The Number Sense av Stanislas Dehaene. Dehaene förklarar saken så här.

De kinesiska orden för siffror är märkligt korta. De kan uttalas på kortare tid än en fjärdedels sekund: ordet för siffran 4 är ”si” och för 7 ”qi”. De sifferordens motsvarighet på svenska är nästan dubbelt så långa och tar en fjärdedels sekund längre att uttala. Minnesklyftan mellan svenskan och kinesiskan beror uppenbarligen helt och hållet på denna skillnaden i längd. På andra språk som är så olika varandra som walesiska, arabiska, kinesiska, svenska och hebreiska så hittar man samband mellan den tid det tar att uttala en siffra och talarnas minnesomfång. På detta område intar kantonesiskan första plats, sifferorden i det språket är så kort att invånarna i Hong Kong har ett oslagbart minnesomfång på i genomsnitt tio siffror. Vid internationella jämförelser presterar studenter från Kina, Japan, Hong Kong, Sydkorea, Taiwan och Singapore ungefär samma resultat på matteprov, någonstans i den 98:e percentilen jämfört med USA, Frankrike, Sverige, England, Tyskland och andra västerländska länderna klumpar sig resultaten mellan 25:e och 37:3 percentilen.

Men vad spelar det för roll då? Det förklarar inte varför asiater är bättre på matte? Eller gör det? Låt oss först kolla på hur västerländska respektive asiatiska sifferord är konstruerade. På svenska säger vi tretton, fjorton, femton, sexton, sjutton, nitton. Utifrån den utformningen kunde en kanske förvänta sig att vi skulle säga enton, tvåton. Men det gör vi inte, utan istället säger vi elva, tolv. På samma sätt är det med fyrtio och åttio, vilka låter som orden de relaterar till (fyra och åtta). Men vi säger tjugo som på sätt och vis låter som två, men ändå inte. För siffror högre än tjugo anger vi också tiotalet först och därefter entalet (tjugo-en, sextio-sex) medan vi gör precis tvärtom med fjorton, sexton, sjutton (som är influerad av anglosaxiska siffersystemen). Det svenska siffersystemet är mycket oregelbundet. Logiskt? Nej. Det är toppen på isberget till varför vi – kollektivt – suger på matte. Så är det inte i Kina, Japan eller Korea. De har ett logiskt siffersystem. Elva är tio-ett. Tretton är tio-tre. Tjugosex är två-tior-sex och så vidare. Då har du lärt dig hur man räknar på andra sidan klotet.

Den här skillnaden medför att asiatiska barn lär sig räkna mycket snabbare än svenska barn. Eller västerländska för den delen. Fyraåriga kinesiska barn kan normalt räkna till fyrtio. Västerländska barn i samma ålder kan i princip räkna upp till femton, och de flesta barn kan inte räkna till fyrtio förrän vid fem års ålder. Det betyder att kinesiska barn ligger ett helt år före alla andra sina västerländska jämnåriga i den mest grundläggande matematiska färdigheten redan innan skolplikten kickar in.

Siffersystemens regelbundna uppbyggnad innebär dessutom att asiatiska barn har mycket lättare för enkla beräkningar som addition och division. Be en svensk sjuåring att addera femtiosex och tjugotre och barnet måste först omvandla orden till siffror (56 + 23). Först därefter kan det utföra beräkningen: 3 plus 6 är 9 och 50 plus 20 är 70, och rätt svar är då 79. Be nu ett asiatiskt barn att addera fem-tior-sex och två-tior-tre och uppställningen är klar redan i den första meningen. Det behövs ingen inledande omvandling från ord till siffror: det är sju-tior-nio. Förstår du varför asiater är bättre på matte? Det borde du. Det är inte ett mysterium, det är bara ett mycket transparent system. Det skapar en helt annan inställning till matematik och sannolikt studier i allmänhet. Istället för att det ska läras in mekaniskt och memoreras, så blir det ett begripligt mönster.

Ett annat exempel är vid division. När vi sätter ord på bråktal säger vi exempelvis sex åttondelar. Kineser säger ”av åtta delar ta sex”. Detta talar för oss på ett begreppsmässigt tydligt sätt vad sex åttondelar är genom att skilja nämnare från täljare.

Så, beror de bättre resultaten på matteproven att asiater är smartare än västerlänningar eller finns det helt enkelt vissa språkliga fördelar?

AWS ALKOHAILI
GÄSTSKRIBENT OCH
F.D. CHEFREDAKTÖR

Sätt kurs mot en långsiktig karriär.

På Cederquist är hållbarhet ett självklart fokus.

För oss som advokatbyrå innebär det tre saker. Dels att vi bygger långsiktiga relationer med våra kunder, något som bidrar till att vi själva utvecklar våra kunskaper. Dels att vi tänker på våra medarbetare, vilket innebär att vi arbetar hårt, men respekterar ditt behov av fritid och avkoppling. Och slutligen, förstås, att vi alltid agerar med miljön i åtanke.

DEN MODERNA BYRÅN

CEDERQUIST